

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/120/2025
Identifikačné číslo spisu:	1310209170
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1310209170.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne X. X., narodenej XX. J. XXXX, X., E. 2, zastúpená opatrovníčkou matkou H. X., narodenou XX. J. XXXX, X., E. 2, zastúpené JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, advokátom, Bratislava, Vajnorská 20, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava, Limbová 2, IČO: 00165565, o mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-21C/93/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. januára 2025 č. k. 8Co/71/2024 - 889, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2025 sp. zn. 8Co/71/2024 z r u š u j e a v e c v r a c i a odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Uznesenie Mestského súdu Bratislava IV z 08. apríla 2025 č. k. B3-21C/93/2010-903 vo výroku o výške náhrady trov konania z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. B3-21C/93/2010-746 zo dňa 08. septembra 2023 zamietol žalobu (výrok I.), ktorou sa žalobkyňa domáhala mimoriadnej náhrady za bolesť vo výške 4.545,80 eura a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 251.045,40 eura, a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v pomere úspechu 100% (výrok II.).

1.1. K otázke pasívnej legitímácie súd uviedol, že žalobkyňa si uplatnila náhradu škody podľa § 420 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) voči Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva SR, pričom škoda mala vzniknúť činnosťou Detského kardiocentra SR Bratislava (ďalej aj „DKC“). Tento subjekt bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR zo 06. 10. 2008 zrušený bez právneho nástupcu k 31. 12. 2008, pričom jeho práva a povinnosti prešli na zriaďovateľa - Ministerstvo zdravotníctva SR (§ 21 ods. 14 zákona č. 523/2004 Z. z.). Súd preto dospel k záveru, že pasívna legitímácia žalovanej je daná.

1.2. Žalobkyňa odôvodnila nárok tým, že pri operácii 24.7.2008 došlo postupom non lege artis k poškodeniu jej zdravia, keď kardiochirurg MUDr. Q. pri otváraaní hrudníka zasiahol pravé uško srdca, čo spôsobilo masívne krvácanie. Pred operáciou nebolo vykonané magnetickou rezonanciou (ďalej aj „MR“) vyšetrenie na presnú lokalizáciu srdca, čo žalobkyňa považuje za vedomú nebanalnosť. Následkom je nezvratný stav bdelej kómy v dôsledku ischemie mozgu. Z dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa od narodenia trpela závažnou vrodenou srdcovou vadou HLHS s nepriaznivou prognózou. Operácia z 24. 07. 2008 bola tretou etapou liečby, po ktorej nenadobudla vedomie. CT mozgu preukázalo ischemické ložiská, krvácanie a opuch mozgu. Následne bol jej stav diagnostikovaný ako apalický syndróm s ďalšími ťažkými neurologickými následkami vrátane spastickej kvadruparézy a inkontinencie.

1.3. Zo znaleckého posudku č. X/20XX a jeho Doplnku č. 1 znalca prof. J., ako aj z odborných stanovísk a znaleckého posudku č. X/XXXX znalca doc. A. a výsluchov oboch znalcov vyplynulo, že všetky lekárske úkony pri 3. operácii boli vykonané lege artis a reakcia personálu bola adekvátna. Namietané neúplné podklady pôvodného posudku boli odstránené doplnkom, ktorý vychádzal z kompletnej zdravotnej dokumentácie, pričom rovnako znalec A. vychádzal z úplných podkladov. Hoci žalobkyňa odvodzovala porušenie povinností z tvrdenia o nevykonaní MR vyšetrenia a následnom poranení srdca s masívnym krvácaním, znalec A. sa stotožnil so závermi znalca J. o lege artis postupe. Tento záver potvrdili aj výpovede znalcov, svedkov a písomné vyjadrenia NÚSCH, a. s. Znalec A. zároveň uviedol, že nepriaznivému stavu bolo možné predísť použitím bioabsorpčnej membrány po druhej operácii alebo zabezpečením MR vyšetrenia pred tretou operáciou, ktorá nebola neodkladná. Príčinu bdelej kómy spájal s masívnou stratou krvi pri otvorení hrudníka a poukázal aj na nedostatočné technické vybavenie pracoviska. Príčinnú súvislosť medzi poklesom okysličenia počas operácie a následným stavom žalobkyne však nebolo možné jednoznačne potvrdiť ani vylúčiť.

1.4. Z dokazovania vyplynulo, že Detské kardiocentrum v Bratislave bolo v rokoch 2007-2008 jediným špecializovaným pracoviskom na Slovensku pre liečbu detských srdcových ochorení. V čase 2. a 3. operácie nemalo k dispozícii MR, protizrastové membrány ani potrebné technické vybavenie, pri 3. operácii bola použitá metóda NIRS. Súd konštatoval splnenie základných predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ a mal preukázané, že 3. operácia bola vykonaná bez MR vyšetrenia, čo viedlo k poraneniu srdca, krvácaniu, hypoxii mozgu a následnému trvalému poškodeniu zdravia žalobkyne (bdelá kóma). Poškodenie bolo bodovo ohodnotené podľa zákona č. 437/2004 Z. z. Pokiaľ ide o porušenie právnej povinnosti, súd dospel k záveru, že nemožno žalovanej vytýkať nezabezpečenie MR vyšetrenia ani nepoužitie protizrastovej membrány, keďže tieto v danom čase neboli na pracovisku dostupné ani registrované na Slovensku. Nedostatočné technické vybavenie pracoviska potvrdili znalci aj svedkovia. Pri posudzovaní postupu je podľa znalcov rozhodujúce hodnotenie ex ante, teda či boli využité všetky vtedy dostupné diagnostické a liečebné možnosti.

1.5. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že pri 3. operácii žalobkyne boli použité všetky v tom čase dostupné prostriedky a zdravotná starostlivosť bola poskytnutá lege artis, čo zhodne potvrdili znalci J. aj A.. Operácia sa uskutočnila na jedinom pracovisku na Slovensku schopnom realizovať takýto výkon a reakcia personálu bola adekvátna. Príčinnú súvislosť medzi krvácaním pri operácii a následným zdravotným stavom žalobkyne nemal súd jednoznačne preukázanú. Túto súvislosť nepotvrdili ani znalci, hoci znalec A. poukázal na možné príčiny (krvácanie, pokles vitálnych funkcií či nedostatočné okysličenie), nebolo možné ju jednoznačne ustáliť. Súd nemal preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalovanej, keďže postup bol v súlade s vtedy dostupnými možnosťami a požiadavkami právnych predpisov, ktoré nezahŕňali MR, ventilátor pre MR, ani protizrastové membrány. Nedostatočné vybavenie pracoviska preto nezakladalo zavinenie. Keďže neboli splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ, žalobu zamietol ako nedôvodnú.

1.6. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. januára 2025 č. k. 8Co/71/2024 - 889 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.) a žalovanej priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2.1. Odvolací súd uviedol, že žalobkyňa dôvodne namietala výsluch MUDr. J., ktorý bol napriek vyčiarknutiu zo zoznamu znalcov vypočutý ako svedok, hoci mal byť riadne pribratý ako znalec a zložiť znalecký sľub podľa zákona č. 382/2004 Z. z. Tento procesný nedostatok však nemal vplyv na vecnú

správnosť rozhodnutia. K výsluchu MUDr. Z. A. odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala aký konkrétny nesprávny skutkový záver mal súd prvej inštancie prijať tým, že jeho výpoveď hodnotil ako svedeckú, ani aké iné závery by z nej vyplývali pri hodnotení ako znaleckého dôkazu.

2.2. Odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti zákonnej sudkyne. Namietané procesné pochybenia, podania voči sudkyňi ani nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi nepovažoval za relevantné dôvody zaujatosti.

2.3. Odvolací súd poukázal na § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. a etický kódex zdravotníckeho pracovníka, pričom porušenie právnej povinnosti vložil ako rozpor medzi skutočným postupom lekára a postupom, ktorý mal zvoliť podľa právnych predpisov. Zároveň pripomenul podmienky vzniku zodpovednosti za škodu a relevantnú judikatúru. Zdôraznil, že úroveň zdravotnej starostlivosti treba posudzovať v kontexte konkrétnych podmienok a možností zdravotníckeho zariadenia, vždy ex ante. Potvrdil správnosť záverov súdu prvej inštancie, vychádzajúcich zo zhodných stanovísk znalcov, že zdravotná starostlivosť bola poskytnutá lege artis, bez pochybení v anesteziologickej starostlivosti a s adekvátnou reakciou na vzniknuté komplikácie.

2.4. Odvolací súd uviedol, že námietka žalobkyne o technicky nesprávnom vykonaní operácie MUDr. Q. ako non lege artis nie je dôvodná, keďže ide o odbornú otázku z oblasti detskej kardiológie, na ktorú nebolo vykonané príslušné znalecké dokazovanie. V rámci lege artis postupu však pri otvárani hrudníka došlo k poraneniu zrasteného uška pravej predsene, čo viedlo ku krvácaniu, hypoxii a následnému trvalému poškodeniu zdravia. K námietkam ohľadom nevykonania MR pred 3. operáciou a nepoužitia protizrastovej membrány pri 2. operácii odvolací súd uviedol, že ide o posúdenie lege artis postupu podľa § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti, teda podľa poznatkov vedy v čase a mieste výkonu. Zodpovednosť bolo potrebné posudzovať podľa tohto osobitného režimu, nie podľa § 415 OZ. Odvolací súd ďalej konštatoval, že MUDr. A. sa vyjadroval k otázkam z oblasti kardiológie, hoci je znalcom z iného odboru, pričom jeho závery vychádzali aj z literatúry vydané až po skutkových udalostiach. Zároveň nebolo jasné, na základe akej odbornosti hodnotil chirurgickú indikáciu či odklad operácie, ktoré boli predmetom odborného konzília. Preto nepovažoval jeho závery o nedostatočnom vybavení pracoviska za objektívne.

2.5. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, že pri 3. operácii žalobkyne bolo použité všetko v tom čase dostupné materiálo-technické vybavenie jediného pracoviska na Slovensku, ktoré daný typ operácií vykonávalo a zdravotná starostlivosť bola poskytnutá v súlade s vtedy platnými medicínskymi postupmi. Odvolací súd potvrdil záver, že DKC neporušilo povinnosť postupovať lege artis, keďže vykonanie MR ani použitie protizrastovej membrány nebolo objektívne možné, pretože pracovisko nimi nedisponovalo a ani neexistovala právna povinnosť dostupnosti podľa vtedajších predpisov a štandardov. Ani výnos MZ SR č. 09812/2008-OL tieto prostriedky nevyžadoval. Preto zdravotná starostlivosť bola poskytnutá v súlade s poznatkami medicíny a reálnym vybavením pracoviska v danom čase.

2.6. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že existuje príčinná súvislosť medzi poranením uška pravej predsene pri 3. operácii a následným ťažkým pooperačným stavom žalobkyne. Vychádzal pritom zo znaleckých záverov, podľa ktorých síce nemožno túto súvislosť jednoznačne potvrdiť ani vylúčiť, avšak v medicínskych sporoch postačuje určitá miera pravdepodobnosti jej existencie. Keďže poškodenie uška bolo rozhodujúcou príčinou, bez ktorej by k poškodeniu zdravia nedošlo, odvolací súd ju uznal. Zároveň uviedol, že nemožno vylúčiť vplyv už existujúceho zdravotného stavu žalobkyne (vrodená chyba srdca a predchádzajúca hypoxia), avšak samotná skutočnosť, že protiprávne konanie zasiahlo už oslabený stav pacienta, nevylučuje príčinnú súvislosť. Pokiaľ ide o nevykonanie MR a nepoužitie protizrastových membrán, nebolo vykonané znalecké dokazovanie, ktoré by jednoznačne preukázalo, či by ich použitie zabránilo poraneniu a následnému poškodeniu zdravia.

2.7. Vo vzťahu k zavineniu súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že kardiochirurg nevyužil MR ani protizrastové membrány, pretože neboli na pracovisku dostupné, v SR neboli registrované a ich použitie nebolo štandardom. Z toho správne prvoinstančný súd uzavrel, že nešlo o vedomú nebanalnosť. Predoperačne bola vykonaná katetrizácia srdca ako štandardné a jediné dostupné vyšetrenie, počas operácie bolo využité aj monitorovanie okysličovania (NIRS). Lekár nemal objektívne možnosť presne určiť lokalizáciu zrástov, ani nebol povinný vykonávať nadštandardné vyšetrenia, ktoré neboli dostupné. Odvolací súd konštatoval, že kardiochirurg postupoval s maximálnym možným odborným úsilím

vzhľadom na podmienky na pracovisku, pričom nemohol predvídať vznik škody. Nepoužitie membrán nemožno považovať za pochybenie, keďže neboli v SR registrované. Keďže škodu nebolo možné predvídať ani jej zabrániť dostupnými prostriedkami, nejde o zavinené konanie, ale o náhodu, za ktorú sa nezodpovedá. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nezavinil poškodenie zdravia žalobkyne nedostatočným vybavením pracoviska. Zároveň uviedol, že zostáva otáznе, či vtedajšie štandardné postupy v SR plne zodpovedali aktuálnym vedeckým poznatkom. Ak však tieto štandardy nezodpovedajú súčasnej úrovni vedy, zdravotnícky pracovník nie je povinný postupovať nad ich rámec.

2.8. Z hľadiska vecnej pasívnej legitimácie, ktorú súd skúma ex offo, bolo potrebné rozlišovať štát ako subjekt občianskoprávných vzťahov podľa § 21 OZ a štátne orgány ako samostatné právnické osoby podľa § 18 ods. 2 písm. d) OZ. Štát a štátny orgán sú odlišné subjekty a zodpovednosť štátu za škodu je možná len v rozsahu zákona č. 514/2003 Z. z., pričom nemožno ju rozširovať analogicky. Odvolací súd uviedol, že štát nenesie priamu zodpovednosť za činnosť osôb konajúcich v mene Detského kardiocentra SR Bratislava. Slovenská republika nie je právnym nástupcom tohto zariadenia, ktoré bolo zrušené bez právneho nástupcu, a záväzky z jeho činnosti na štát neprešli. Súd prvej inštancie nesprávne vyvodil, že zodpovednosť nesie štát prostredníctvom Ministerstva zdravotníctva SR. Odvolací súd preto uzavrel, že Slovenská republika nie je pasívne vecne legitimovaná, keďže nie je účastníkom daného občianskoprávného vzťahu ani právnym nástupcom zaniknutého DKC.

2.9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) zmenil rozsudok odvolacieho súdu a žalobe vyhovel a zároveň priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania, alternatívne zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietala porušenie práva na spravodlivý proces a postup odvolacieho súdu v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Tvrdila, že odvolací súd bez doplnenia alebo zopakovania dokazovania dospel k odlišnému právnemu záveru než súd prvej inštancie, keď v bode 45 a 46 odôvodnenia rozhodol, že žalovaná nie je pasívne vecne legitimovaná. Podľa žalobkyne tým odvolací súd zmenil právne posúdenie veci bez toho, aby jej umožnil vyjadriť sa alebo navrhnúť dôkazy, keďže nenariadil pojednávanie. Tým mal porušiť princíp predvídateľnosti rozhodnutia a právo na spravodlivý proces. Poukázala aj na judikatúru najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2MCdo/20/2009), podľa ktorej zmena právneho názoru bez možnosti vyjadrenia strán predstavuje procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá vedie k zrušeniu rozhodnutia. Žalobkyňa namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepresvedčivý, svojvoľný a arbitrárny, keďže dostatočne nevyhodnotil skutkový stav zistený dokazovaním. Svoju žalobu opiera o znalecký posudok MUDr. Z. A. a najmä o výpoveď operujúceho chirurga MUDr. Q., z ktorej podľa nej vyplýva, že pri otvaraní hrudníka došlo k nepredvídanému a neštandardnému poškodeniu uška pravej predsieni srdca skalpelom. Toto poškodenie spôsobilo masívne krvácanie, ktoré muselo byť urgentne ošetrené šitím, a až následne operácia pokračovala štandardným spôsobom. Podľa žalobkyne ide o mimoriadnu, neplánovanú situáciu, ktorá nemôže byť považovaná za súčasť lege artis postupu operácie HLHS. Tvrdí, že už samotná výpoveď operátora preukazuje odklon od štandardného postupu, a preto nebolo potrebné ďalšie znalecké dokazovanie. Namieta tiež záver súdov, podľa ktorého nebolo preukázané neštandardné konanie operátora, ignoruje jeho vlastnú výpoveď a ďalšie podklady. Podľa dovolateľky je preto nesprávny záver súdov, že celá operácia bola vykonaná lege artis. Konajúce súdy sa dostatočne nevysporiadali s rozhodujúcimi skutkovými okolnosťami a ich rozhodnutia sú preto podľa nej svojvoľné a arbitrárne aj vo vzťahu k posúdeniu zavinenia a porušenia povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Žalobkyňa namieta záver odvolacieho súdu o tom, že boli vykonané všetky objektívne dostupné predoperačné vyšetrenia, ktorý je v rozpore so skutkovými zisteniami, keď v konaní bolo preukázané, že pred 3. operáciou nebolo vykonané CT vyšetrenie, hoci bolo na pracovisku dostupné. Odvolací súd však napriek tomu vychádzal z premisy, že nebolo potrebné vykonávať ďalšie „špeciálne“ vyšetrenia a

že operatér vynaložil všetko objektívne možné úsilie v daných podmienkach. Takéto hodnotenie skutkového stavu považuje žalobkyňa za arbitrárne, keďže nezohľadňuje skutočnosť, že dostupné CT vyšetrenie (podobne ako MR) mohlo slúžiť na diagnostiku zrástov srdca s hrudnou kosťou a jeho nevykonanie mohlo mať zásadný vplyv na priebeh operácie. Zároveň žalobkyňa namieta, že závery súdov o lege artis postupe sú vnútorne rozporné so zisteným skutkovým stavom, keď z vykonaného dokazovania (vrátane výpovede operátora MUDr. Q. a odborných vyjadrení pracoviska NÚSCH, a.s.) vyplynulo, že počas otvárania hrudníka došlo k poškodeniu uška pravej predsene srdca s následným masívnym krvácaním, ktoré si vyžiadalo okamžitý zásah. Za tejto situácie nemožno podľa žalobkyne považovať záver o kompletnom lege artis postupe od začiatku operácie za logicky a skutkovo udržateľný, keď súdy zároveň pripustili vznik mimoriadnej intraoperačnej komplikácie, ktorá mala zásadný vplyv na ďalší priebeh operácie. Žalobkyňa preto považuje závery súdov o úplnosti predoperačného postupu a lege artis priebehu operácie za nedostatočne odôvodnené a vykazujúce znaky svojvôle. Žalobkyňa tiež namieta, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vôbec nereagoval na jej písomné podanie z 05. 12. 2023, ktorým doplnila obsah odvolania a v podstatnom rozsahu rozšírila svoju argumentáciu o zodpovednosti žalovanej nielen podľa § 420 OZ, ale aj podľa § 415 OZ, § 421a OZ a § 11 a nasl. OZ v spojení s čl. 7 LZPS a čl. 8 Dohovoru, ako aj čl. 4 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne, s odkazom na judikatúru najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/140/2019 a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") sp. zn. II. ÚS 716/2016). Nedostatok spočívajúci v nezaobzeraní sa všetkými relevantnými námietkami žalobkyne vznesenými v odvolaní, zakladá podľa jej názoru prípustnosť a dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. sp. zn. 9Cdo/277/2021, IV. ÚS 88/2023, II. ÚS 410/06, ako aj judikatúru EŠLP, napr. vec Kraska v. Švajčiarsko z 29.04.1993).

3.2. Dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s tým, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri posúdení pasívnej vecnej legitímácie, najmä v bodoch 44. až 46. odôvodnenia. Namietala, že záver o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej je príliš formalistický a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Tvrdila, že zo samotného obsahu žaloby vyplýva, že žalovanou malo byť aj Ministerstvo zdravotníctva SR, ktoré bolo zriaďovateľom zaniknutého Detského kardiocentra SR Bratislava a na ktoré prešli majetok aj záväzky štátu. Podľa dovolateľky bolo zrejmé, že žaloba smerovala aj proti Ministerstvu zdravotníctva SR, čo vyplýva z označenia strany sporu, aj z textu žaloby, kde sa uvádza jeho zodpovednosť ako zakladateľa a právneho nástupcu zrušenej príspevkovej organizácie. Zároveň tvrdila, že súdy mali vychádzať z rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva SR o zrušení DKC, podľa ktorého prešli všetky práva a záväzky vrátane neznámych záväzkov do správy Ministerstva zdravotníctva SR, a teda bolo potrebné aplikovať aj zákon o správe majetku štátu (zákon č. 278/1993 Z. z.). Z toho dôvodzuje, že pasívna legitímácia štátu alebo Ministerstva zdravotníctva SR mala byť uznaná. Na podporu svojho názoru poukázala aj na judikatúru ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 675/2016, sp. zn. I. ÚS 215/2023 zo dňa 18. 07. 2023. o neprípustnosti nadmerného formalizmu pri posudzovaní žalôb smerujúcich proti štátu a jeho orgánom.

4. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedla nesúhlas s tvrdením žalobkyne o nepredvídateľnosti právneho posúdenia a absencii možnosti vyjadriť sa k nemu, keďže odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a na jeho základe dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Zároveň odmietla tvrdenia o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia s tým, že súdy sa riadne vysporiadali so všetkými relevantnými námietkami žalobkyne vrátane otázky nevykonania vyšetrenia MR a záverov znaleckého dokazovania, pričom svoje rozhodnutia dostatočne a presvedčivo odôvodnili. K námietke doplnenia odvolania z 05. 12. 2023 uviedla, že súdy sa s relevantnou argumentáciou žalobkyne už vysporiadali a išlo len o opakované alebo účelové rozšírenie tvrdení. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedla, že žalovanou je Slovenská republika, pričom k zodpovednosti štátu nedošlo, keďže záväzky vznikli výlučne v rámci činnosti štátnej príspevkovej organizácie DKC, ktorá bola nositeľom práv a povinností a zanikla bez právneho nástupcu. Do správy Ministerstva zdravotníctva SR prešiel len majetok štátu, nie záväzky DKC, a preto žalovaná nie je pasívne vecne legitimovaná. Navrhla dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo

napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne možno považovať za prípustné a tiež za dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Takejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je (sú) dovolanie (-a) prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (a inak aj podľa ďalších písmen rovnakého paragrafu) nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne došlo (v tejto súvislosti porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017 a 8Cdo/73/2017). Úlohou dovolacieho súdu aj v tomto prípade bolo preto preskúmať opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní (primárne pred odvolacím súdom, sekundárne potom pred súdom prvej inštancie) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

9. Dovolateľka namieta, že v konaní došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces, keď odvolací súd rozhodol spôsobom, ktorý bol podľa nej nepredvídateľný, arbitrárny a nedostatočne odôvodnený. Namieta najmä, že odvolací súd bez nariadenia pojednávania a bez doplnenia dokazovania zaujal odlišné právne závery než súd prvej inštancie, predovšetkým vo vzťahu k posúdeniu pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, pričom jej neumožnil vyjadriť sa k tejto zmene právneho posúdenia veci. Ďalej tvrdí, že rozhodnutia súdov sú nepresvedčivé a vykazujú znaky svojvôle, keďže sa podľa nej dostatočne nevysporiadali s vykonaným dokazovaním, najmä s výpoveďou operátora MUDr. Q. a so závermi znaleckého dokazovania MUDr. A.. Podľa dovolateľky z týchto dôkazov vyplýva, že počas operácie došlo k poškodeniu uška pravej predsiene srdca s následným masívnym krvácaním, čo vylučuje záver o plne lege artis postupe. Dovolateľka ďalej namieta, že súdy nesprávne vyhodnotili skutkový stav týkajúci sa predoperačných vyšetrení, keď vychádzali zo záveru, že boli vykonané všetky dostupné vyšetrenia, hoci podľa nej nebolo vykonané CT vyšetrenie, ktoré bolo na pracovisku dostupné a mohlo mať význam pre diagnostiku zrástov. Zároveň tvrdí, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej podaním z 05. 12. 2023, ktorým doplnila odvolanie a rozšírila právnu argumentáciu o ďalšie právne základy zodpovednosti (§ 415, § 421a, § 11 a nasl. OZ, ako aj relevantné medzinárodné dohovory a judikatúru), čím malo dôjsť k porušeniu jej procesných práv. Podľa dovolateľky ide o porušenie princípov spravodlivého procesu, najmä práva na vyjadrenie sa k rozhodujúcim právnym záverom a práva na riadne a úplné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (bod 3.1.).

10. Dovolací súd v súvislosti s námietkou rozhodnutia odvolacím súdom bez nariadenia pojednávania vzťahujúcou sa k otázke pasívnej vecnej legitímácie uvádza, že realizácia procesného oprávnenia strany sporu byť prítomnou na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, ak súd v súlade so zákonom rozhoduje bez jeho nariadenia, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci.

10.1. Podľa čl. 12 CSP sa na prejednanie veci nariaďuje ústne pojednávanie, ak zákon neustanovuje inak.

10.2. Podľa § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, pokiaľ dokazovanie nezopakuje alebo nedoplní.

10.3. Podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie najmä vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

10.4. Zo spisového materiálu vyplýva, že odvolací súd v časti posúdenia pasívnej vecnej legitímácie vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorý nijakým spôsobom nenechal ani

nedoplňal. Odvolací súd vychádzal zo zistenia, že Detské kardiocentrum SR Bratislava bolo štátnou príspevkovou organizáciou, ktorá bola rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR zrušená bez právneho nástupcu, pričom majetok a súvisiace práva a povinnosti mali prejsť do správy Ministerstva zdravotníctva SR len v rozsahu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky. Zároveň vychádzal zo skutkového záveru, že uplatňovaný nárok žalobkyne vznikol v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti touto príspevkovou organizáciou.

10.5. Na tomto skutkovom základe odvolací súd dospel k odlišnému právnomu záveru než súd prvej inštancie, ktorý vychádzal z existencie pasívnej vecnej legitímácie žalovanej Slovenskej republiky zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva SR ako subjektu, na ktorý mali prejsť práva a povinnosti súvisiace s činnosťou zrušenej príspevkovej organizácie, a žalobu vecne prejednal. Odvolací súd však uzavrel, že žalovaná Slovenská republika nie je pasívne vecne legitimovaná, keďže predmetný záväzok vznikol výlučne v rámci príspevkovej organizácie, ktorá zanikla bez právneho nástupcu, a neprešiel na štát ani jeho organizačnú zložku. Tým odvolací súd zmenil právne posúdenie otázky nositeľa hmotnoprávnej zodpovednosti. Takýto postup je v súlade s § 383 CSP, keďže viazanosť odvolacieho súdu sa vzťahuje na skutkový stav, nie na jeho právne posúdenie.

10.6. Samotná skutočnosť, že odvolací súd dospel k odlišnému právnomu záveru v otázke pasívnej vecnej legitímácie ako súd prvej inštancie, nezakladá povinnosť nariadiť pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP, keďže povinnosť vzniká najmä v prípadoch potreby doplnenia alebo zopakovania dokazovania, prípadne ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V prejednávanej veci takáto situácia nenastala, keďže skutkový stav v otázke pasívnej legitímácie ostal nezmenený.

10.7. Pokiaľ žalobkyňa namieta v tejto otázke prekvapivosť rozhodnutia, dovolací súd uvádza, že otázka pasívnej vecnej legitímácie bola predmetom konania od jeho začiatku a žalovaná ju v konaní opakovane spochybňovala. Žalobkyňa mala preto počas celého konania možnosť sa k tejto právnej otázke vyjadriť. Odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na novej právnej otázke ani na skutočnostiach, ktoré by neboli predmetom konania, ale na inom právnom posúdení už otvorenej spornej otázky. Za týchto okolností nemožno jeho záver považovať za nepredvídateľný alebo prekvapivý.

10.8. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na ustálenú judikaturu ústavného súdu a najvyššieho súdu (napr. II. ÚS 247/2024, IV. ÚS 90/04, 6Cdo/378/2015, 4Cdo/178/2014, 3Cdo/61/2010), podľa ktorej samotná zmena právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez nariadenia pojednávania nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces, pokiaľ sa opiera o nezmenený skutkový stav a nejde o právnu otázku, ktorú strany nemohli predvídať.

10.9. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že postupom odvolacieho súdu v nenariadení pojednávania v súvislosti s posúdením pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, nedošlo k porušeniu procesných práv žalobkyne v takej miere, ktorá by zakladala porušenie jej práva na spravodlivý proces.

11. Dovolateľka ďalej namieta porušenie svojho práva na spravodlivý proces aj v tom, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s jej podaním zo dňa 05. 12. 2023, ktorým doplnila a rozšírila odvoláciu argumentáciu o ďalšie právne dôvody zodpovednosti žalovanej, a to najmä podľa § 415, § 421a a § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, v spojení s čl. 7 Listiny základných práv a slobôd, čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 4 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne, pričom poukázala aj na relevantnú judikaturu najvyššieho súdu - sp. zn. 4Cdo/140/2019 a ústavného súdu - sp. zn. II. ÚS 716/2016. Podľa jej názoru odvolací súd na túto doplnenú argumentáciu nijako nereagoval, hoci išlo o rozšírenie právneho základu uplatneného nároku o námietky, ktoré mohli byť relevantné pre právne posúdenie veci. Takýto postup považuje za porušenie povinnosti odvolacieho súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie a vysporiadať sa so všetkými rozhodujúcimi námietkami strán sporu.

11.1. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že súčasťou práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyžaduje, aby sa súd vysporiadal s podstatnými a právne relevantnými argumentmi strán sporu. Nevysporiadanie sa s takýmito námietkami môže zakladať vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, pokiaľ ide o argumentáciu, ktorá mohla mať potenciálny vplyv na výsledok konania. Dovolací súd preto posudzoval, či ide o takú právne relevantnú argumentáciu, ktorá si vyžadovala výslovnú odpoveď odvolacieho súdu, alebo či išlo o rozšírenie právnej argumentácie bez vplyvu na rozhodujúci právny základ sporu.

11.2. V zmysle § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať

len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

11.3. K procesným podmienkam v odvolacom konaní patrí v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania aj to, že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote, uviesť údaje o tom, z akého dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda, môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 a § 380 CSP), čím sa obmedzuje preskúmvacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní s výnimkou podľa § 379 a § 380 ods. 2 CSP. Odvolací súd je viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote (§ 362 a § 365 CSP), a ktorých existencia sa v konaní súčasne aj preukázala.

11.4. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 15. augusta 2018 sp. zn. IV. ÚS 291/2018 uviedol, že „odvolací súd sa musí vysporiadať s argumentačnými líniami uvedenými v rozpracovaní odvolania, ktoré nadväzujú na už uvedené argumenty v samotnom odvolaní. Také argumentačné línie, ktoré nemožno podriaďiť pod žiadny z argumentov uvedených v samotnom odvolaní, možno považovať už za neprípustné rozšírenie, resp. doplnenie dôvodov odvolania (§ 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku)". Zároveň odvolací súd nemusí reagovať na každý argument bez rozdielu a nie každá výhrada k rozsahu či podobe odôvodnenia zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP (sp. zn. 4Cdo/32/2021, z 25. januára 2023, sp. zn. 7Cdo/304/2021, z 27. septembra 2023).

11.5. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) ods. 2 CSP prostredníctvom svojho právneho zástupcu v konaní pred súdom prvej inštancie (pozri č. l. 773 až 792). Počas plynutia lehoty na podanie odvolania doručil súdu právny zástupca žalobkyne podanie dňa 05. decembra 2023 označené ako „Doplnenie dôvodov odvolania" (ďalej len „doplnenie odvolania"). Odvolací súd rozhodol vo veci napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej priznal nárok na náhradu odvolacích trov. Odvolacími dôvodmi žalobkyne uvedenými v podaní z 05. decembra 2023 sa nezaoberal, bez bližšieho zdôvodnenia.

11.6. V uvedenom podaní žalobkyňa doplnila odvolanie zo dňa 04. decembra 2023 o ďalšie odvolacie námietky. Namietala najmä, že právny názor súdu prvej inštancie o tom, že žalovaná postupovala v súlade so súčasnými dostupnými poznatkami lekárskej vedy, a teda že nedošlo k protiprávnemu konaniu, je v extrémnom rozpore so skutkovými zisteniami vykonanými v konaní. Zdôraznila, že zdravotná starostlivosť je poskytovaná lege artis nielen za podmienok konkrétneho zdravotníckeho zariadenia, ale predovšetkým podľa všeobecne dostupných poznatkov lekárskej vedy, a iba takýto postup možno považovať za postup de lege artis medicinae (s odkazom na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/140/2019). Ďalej uviedla, že súd je povinný vec posudzovať nielen z medicínskeho, ale aj z právneho hľadiska, pričom príčinnú súvislosť v medicínskych sporoch možno ustáliť aj s určitou mierou pravdepodobnosti, a to s prihliadnutím na to, či povinný subjekt vykonal všetky opatrenia, ktoré možno od rozumne uvažujúcej a primerane obozretnej osoby očakávať (porov. II. ÚS 716/2016). V tejto súvislosti zdôraznila, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný urobiť všetko pre to, aby bol výsledok zákroku čo najpriaznivejší a riziká negatívnych následkov čo najnižšie, keďže len tak je zachované základné právo na ochranu zdravia a telesnú integritu (čl. 7 ods. 1 LZPS, čl. 8 Dohovoru a čl. 4 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne). Žalobkyňa zároveň namietala, že súd prvej inštancie sa uvedenými zásadami neriadil a jeho záver o neexistencii protiprávnosti je nesprávny. Žalobkyňa zdôraznila, že aj v prípade, ak by bol samotný operačný postup považovaný za lege artis, bolo potrebné vec posúdiť aj z hľadiska porušenia prevenčnej povinnosti podľa § 415 OZ, najmä či v konkrétnych okolnostiach nebolo potrebné vykonať ďalšie diagnostické alebo preventívne úkony nad rámec obvyklého postupu, ktoré mohli zabrániť vzniku ujmy alebo znížiť jej riziko. V tejto súvislosti poukázala aj na závery znalca. Napokon uviedla, že súd prvej inštancie sa touto otázkou vôbec nezaoberal, a preto nevykonal všetko potrebné pre spravodlivé rozhodnutie veci. Zároveň zdôraznila, že v posudzovanom prípade nešlo o neodkladný výkon na záchranu života, čo podľa nej zvyšovalo požiadavky na dôslednosť predoperačného postupu.

11.7. Odvolací súd uvedené doplnené odvolacie námietky žalobkyne v napadnutom rozhodnutí neuvádzal z čoho potom vyplýva, že sa s nimi nevysporiadal, hoci išlo o argumentáciu právne aj skutkovo významnú, spôsobilú ovplyvniť právne posúdenie veci. Ide najmä o námietky smerujúce k potrebe

komplexného posúdenia postupu žalovanej nielen z hľadiska dodržania štandardu lege artis, ale aj z hľadiska splnenia prevenčnej povinnosti podľa § 415 OZ a zohľadnenia všetkých okolností konkrétneho prípadu, vrátane možnosti vykonania ďalších dostupných diagnostických úkonov.

11.8. Opomenutie takejto argumentácie vzhľadom na predmet sporu nemožno považovať za prípustné zjednodušenie odôvodnenia rozhodnutia, ale predstavuje nedostatok, ktorý má za následok jeho nepreskúmateľnosť v podstatnej časti. Povinnosť odvolacieho súdu riadne sa vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami strán vyplývajúca z § 387 ods. 3 CSP je pritom imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces, keďže len riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia umožňuje strane sporu pochopiť úvahy súdu a zároveň umožňuje jeho efektívny prieskum.

11.9. Za tejto situácie dovolací súd dospel k záveru, že postup odvolacieho súdu, ktorý sa s podstatnou časťou odvolacej argumentácie žalobkyne nevysporiadal, predstavuje vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, keďže žalobkyni bola odňatá možnosť účinne uplatniť jej procesné práva a zároveň došlo k porušeniu požiadavky riadneho odôvodnenia rozhodnutia.

Takýto nedostatok odôvodnenia rozhodnutia predstavuje porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces, keďže jej znemožňuje preskúmať správnosť úvah odvolacieho súdu a zároveň bráni dovolaciemu súdu v plnohodnotnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia.

12. Takéto opomenutie je v rozpore s požiadavkami § 387 ods. 3 CSP a § 393 ods. 2 CSP, keďže ide o podstatné tvrdenia, ktoré boli v odvolaní výslovne uplatnené, majú vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a mohli viesť k inému rozhodnutiu vo veci. Ustálená judikatúra ESLP uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

13. Dovolací súd poznamenáva, že jeho závery, na ktorých spočíva zrušujúce uznesenie, nie sú vyjadrením kategorického názoru o opodstatnenosti odvolacích námietok žalobkyne a vôbec ich nemožno interpretovať ako potvrdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku. Nosným dôvodom vyhovenia dovolania je totiž výlučne skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, a preto je nepreskúmateľné; odníma žalobkyni možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces [čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP], pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobkyne procesne prípustné a tiež dôvodné podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Najvyššiemu súdu za opísaného stavu vecí preto neostávalo iné, než podľa § 449 ods. 1 v spojení s § 439 písm. a) a § 450 CSP rozhodnúť spôsobom uvedeným vo výroku tohto jeho uznesenia (t. j. zrušiť rozsudok odvolacieho súdu, ktorým došlo k potvrdeniu prvoinštančného rozsudku, ako aj v časti trov konania - a vrátením mu vecí na ďalšie konanie, keďže v prípade dovolateľkou opodstatnene vytýkanou vadou podľa § 420 písm. f) CSP konanie zaťažil práve odvolací súd a náprava vzniknutého stavu zrušením len jeho rozhodnutia sa zatiaľ javila postačujúcou).

15. Za tejto situácie dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je podľa § 420 písm. f) CSP dôvodné. Vzhľadom na existenciu tejto vady sa dovolací súd už nezaoberal ďalšími dovolacími dôvodmi, keďže ich posúdenie by bolo predčasné. Napriek uvedenému sa javí byť vhodné, aby odvolací súd v rámci nového rozhodnutia primerane reagoval (aj) na tieto žalobkyňou v dovolaní nastolené právne pripomienky (pokiaľ budú príčinné k nosným právnym dôvodom a pokiaľ doteraz sudy na ne nereagovali, pozn.), a to v záujme presvedčivosti a jednoznačnosti svojho rozhodnutia. Pokiaľ ide o dovolateľkou uplatnené námietky smerujúce k nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne sa zaoberať otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, a to so zreteľom na všetky relevantné skutkové okolnosti veci, právny režim postavenia zrušenej príspevkovej organizácie

a prípadného prechodu jej práv a povinností, ako aj s prihliadnutím na obsah žaloby a uplatnený nárok. V nadväznosti na uvedené dovolací súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že z obsahu dovolania vyplýva určitá nejednoznačnosť v označení žalovanej, keď žalobkyňa označuje žalovanú jednak ako Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom zdravotníctva SR, a jednak ako Ministerstvo zdravotníctva SR. V ďalšom konaní preto bude úlohou odvolacieho súdu dbať na odstránenie tejto nejednoznačnosti, a to primeraným procesným postupom smerujúcim k jej objasneniu a upresneniu zo strany žalobkyne, pri rešpektovaní dispozičnej zásady a s prihliadnutím na judikatúru ústavného súdu (pozri napr. sp. zn. II. ÚS 675/2016, I. ÚS 215/2023), ktorá zdôrazňuje potrebu vyvarovať sa nadmerného formalizmu pri posudzovaní označenia strany sporu .

16. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

17. Dovolací súd zrušil nielen rozsudok odvolacieho súdu, ale aj súvisiace uznesenie súdu prvej inštancie z 08. apríla 2025 č. k. B3-21C/93/2010-903 v časti určenia výšky náhrady trov konania, ktoré izolovane existujúce (bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej a bez právoplatného rozhodnutia o náhrade trov konania) neobstojí. Dovolací súd je totiž podľa § 439 písm. a) CSP viazaný rozsahom dovolania okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý. Výrokom závislým od rozhodnutia o napadnutom výroku je taký výrok, ktorého obsah je viazaný na iný výrok s tým, že sám osebe neobstojí, pokiaľ by tento iný výrok odpadol alebo bol zmenený. O samotnej výške náhrady trov konania bude preto v posudzovanej veci znova rozhodnuté v ďalšom konaní, a to po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.